

گزارش

«شهر گل و بلبل» در عطش آب

■ ایستنا:شیراز شهر گل و بلبل، شهر اردیبهشت‌های زیبا، شهری که به هوای معتدل اش شهرت دارد و هر که از زایر و گردشگر، قصد دارد به آن سفر کند، بهار و پاییزش را بیشتر می‌پسندد، شهری که باغ‌های قصرالدشت آن، دشت‌های سبز و خرمش و نارنج‌ها با شکوفه‌هایی که عطر آنها آمیخته با بوی سحرانگیز شب‌بوها، هر رهگذری را مسحور می‌کند، حالا با مشکل کمبود آب آشامیدنی مناسب مواجه است! شیرازی‌های خونگرم که تنها برای مدتی کوتاه، آبی با املاح سبکت نوشیدند تا مزاجشان عادت کند، باز مجبور شده‌اند آب دارای انواع ترکیبات بنوشند و شاهد ایجاد رسوب در لوله‌های آب و بدنه‌های کتری و سماورهایشان باشند.اگرچه در این سال‌ها، خشکسالی هم زمینه کم‌آب‌تر شدن دشت شیراز را فراهم کرده تا هر روز یک مسوول هشداری جدید صادر کرده، در خصوص نبود یا کمبود آب سخن بگوید. این روزها اگر از علت خشکی درختان باغ‌های قصرالدشت سوال می‌کنی، اگر می‌رسی چرا فشار آب شرب در جایی آنقدر کم است که شهروندان را جان به سر می‌کند و... در پاسخ همه تقصیرات بر گردن خشکسالی می‌افند و بس! اما مدیرعامل سازمان پارک‌ها و فضای سبز شهرداری شیراز در این خصوص ابتدا وضعیت کلی شیراز را تشریح کرد و گفت: شیراز جلگه‌ای فروافتاده، طولی و دارای امتداد شمال‌غربی و جنوب‌شرقی بوده و انتهای آن به دریاچه مهارلو ختم می‌شود، بنابراین مسیر جریان آب‌های سطحی و زیرزمینی این دشت نیز در راستای شمال‌غربی به جنوب‌شرقی است. «شیراز رونق‌زاده» اضافه کرد: به‌دلیل خصوصیات زمین‌شناسی، پایین‌ترین سطح آب‌های زیرزمینی در شمال و بالاترین سطح آب‌های سطحی و زیرزمینی در جنوب و جنوب شرقی این دشت متمرکز و وضعیت منابع آب‌های زیرزمینی دشت شیراز اکنون بحرانی است.

رونق‌زاده ادامه می‌دهد: سطح آب‌های زیرزمینی در دشت شیراز بین ۱۵ تا ۵۰ متر افت داشته و حدود ۲۰ تا ۸۰درصد چاه‌های دستی این دشت خشکیده یا کمیت و کیفیت آن بافت چشمگیری روبرو است، در مورد چاه‌های عمیق و نیمه‌عمیق نیز علاوه بر کاهش آبدهی تغییرات کیفی تا عمق ۱۵۰ تا ۲۰۰ متری نیز مشاهده شده است. مدیرعامل سازمان پارک‌ها و فضای سبز شهرداری شیراز خاطرنشان کرد: مخازن آب‌های زیرزمینی غنی در اعماق بیشتر از ۲۵۰ متری این دشت وجود دارد، اما هزینه استحصال و استخراج این ذخایر با عنایت به شرایط امروز، فوق‌العاده زیاد است. وی می‌افزاید: وضعیت قنات‌های تامین‌کننده آب باغ‌های قصرالدشت و حومه شیراز نیز بحرانی بوده و ۷۰ تا ۸۰ درصد کاهش آبدهی دارد. رونق‌زاده در بیان عوامل موثر در بحران آب دشت شیراز تصریح کرد: خشکسالی چند سال اخیر، طرح پایین انداختن سطح آب جنوب شیراز و اختار آب به سروستان، احداث شبکه فاضلاب شهری و حذف چاه‌های جذبی منازل مسکونی شهر شیراز و پیامدهای عوامل سه‌گانه در این خصوص باید مدنظر قرار گیرد.

ایمن کارشناس در توضیح خشکسالی چند سال اخیر و تاثیر آن بر بحران آب شیراز گفت: آثار خشکسالی در شیراز و استان فارس از سال ۱۳۸۵ نمود پیدا کرده و در سال جاری به اوج خود رسیده است. این آثار بر منابع آب‌های سطحی شامل رود، چشمه و قنات‌ها حدود ۷۰ تا ۸۰ درصد و در منابع آب‌های زیرزمینی حدود ۲۰ تا ۳۰ درصد موثر بوده است. رونق‌زاده اضافه کرد: باغ‌های شیراز و حومه که ۸۰ درصد آن به وسیله آب قنات مشروب می‌شد، به‌دلیل پایین افتادن سطح آب در مادر چاه‌های این قنات‌ و کاهش ۷۰ تا ۸۰ درصدی باعث طولانی شدن دوره آبیاری باغ‌ها شده و این امر به‌شدت نگران‌کننده است. مدیرعامل سازمان پارک‌ها و فضای سبز شهرداری شیراز گفت: طبق بررسی‌های به‌عمل آمده میزان ورودی آب ۱۰ رشتنه قنات به باغ‌های قصرالدشت شیراز تغذیه شده از طریق نهر اعظم و قنات‌های غیرنهر اعظم در سال ۱۳۷۰، یک هزار و ۹۰۰ لیتر در ثانیه به ثبت رسیده بود، اما این میزان اکنون به ۲۲۵ لیتر در ثانیه کاهش پیدا کرده و از این ۱۰ رشتنه قنات‌های اشاره شده، چهار رشته کاملاً خشک شده و تنها شش رشته باقی‌مانده است که این تعداد نیز بین ۷۰ تا ۸۰ درصد کاهش آبدهی دارد. با توجه به بررسی‌های فوق سرسریزی و شادابی باغ‌های قصرالدشت نامطلوب بوده، اما خشک نشده‌اند.

او ادامه داد: باغ‌های پشتمله، منمورآباد و چوگیاه (سه منطقه از مناطق شیراز) که از آب قنات مشروب می‌شوند نیز وضعیت مشابهی دارند. این مقام مسوول یادآور شد: برای مقابله با این مشکل، سال گذشته سازمان پارک‌ها و فضای سبز شهرداری شیراز تعداد ۱۰ حلقه چاه عمیق را در حوزه باغ‌های قصرالدشت با هدف جبران کمبود آب حفاری کرد، اما آب این چاه‌ها تنها توانست حدود ۳۰ تا ۳۵ درصد کمبود آب این باغ‌ها را جبران کند و هم‌اکنون بحران آب در این محدوده بسیار جدی بوده و نیازمند توجهی ویژه است. رونق‌زاده در تشریح عامل دوم موثر بر بحران کم‌آبی شیراز، یعنی عوامل طرح پایین انداختن سطح آب جنوب شیراز و انتقال آن به سروستان گفت: مطالعات این طرح از سال ۱۳۸۶ توسط سازمان آب منطقه‌ای فارس شروع و عملیات اجرایی حدود شش تا هفت سال قبل آغاز شده و هنوز ادامه دارد. به‌طوری که اکنون عملیات حفاری به روش زهکشی زیرزمین تا عمق ۲۵ تا ۳۰ متری این دشت از مبدا سهیل‌آباد تا محدوده میدان ارتش‌سوم به‌طول ۱۵ کیلومتر اجرا شده و میزان دیی خروجی این زهکش تا این مرحله پیشرفت ۱۴۰ تا ۱۶۰ لیتر در ثانیه اندازه‌گیری شده است.

تخریب

نبود سرمایه‌گذار برای احداث امکانات رفاهی نقطه ضعف گردشگری مه‌باد است

تخریب غار سهولان مه‌باد و بی‌توجهی مسوولان

سمیه جاهدعنائیان/مه‌باد

مشکلات عنوان می‌کنند. با وجود اینکه یک سرمایه‌گذار ارومیه‌ای برای سرمایه‌گذاری در این غار آبی اعلام آمادگی کرده و حتی عملیات کارشناسی مربوطه را نیز انجام داده بوده، اما بنابه دلایلی که تا به امروز، حتی به صورت غیررسمی مطرح نشده، از ادامه کار منصرف شده است. «حسن عباس‌نژاد» مدیرکل حفاظت محیط زیست آذربایجان غربی در این زمینه اعلام کرده بود که نبود سرمایه‌گذار برای جذب گردشگر و مسافر در اطراف غار سهولان از اصلی‌ترین معضلات بوده و اداره کل حفاظت محیط زیست استان و دیگر مسوولان آمادگی خود را برای حمایت از سرمایه‌گذاران در این بخش اعلام کرده‌اند. «خضر کاک درویشی» فرماندار مه‌باد نیز این شهر را در تمام ابعاد، نیازمند سرمایه‌گذاری و حمایت بخش خصوصی دانسته و می‌افزاید: سرمایه‌گذاری و حمایت سرمایه‌گذار برای تجهیز کردن غار سهولان به امکانات رفاهی از ضروریات اصلی و اجتناب‌ناپذیر بوده، اما هنوز سرمایه‌گذار مصممی برای این کار پیدا نشده است. یکی از بازدیدکنندگان

که از شهر تهران به مه‌باد سفر کرده بود، در زمان بازدید از این غار می‌گوید: قبل از آمدن به این مکان تاریخی، تصور دیگری از امکانات جاتی آن داشتم، تصور این است که گردشگران خارجی که از کشورهای دور برای بازدید از این غار اقدام می‌کنند، نسبت به امکانات و محبودیت‌های آنچه خودشان مشاهده می‌کنند، چه تفاوتی را احساس کرده و حتی این امکان هم وجود دارد که با نبود امکانات رفاهی در این مکان، از سفر به این مکان پشیمان شوند!

تخریب غار سهولان مه‌باد در استان آذربایجان غربی

مسافرانی که از راه‌های دور و دراز برای بازدید از این غار سفر می‌کنند، از کمترین امکانات جایی و رفاهی در این مکان بی‌بهره بوده و در کمال تعجب از این غار بازدید می‌کنند، اگرچه مسوولان محیط زیست و گردشگری استان آذربایجان‌غربی نسبت به معضلات و محبودیت‌های موجود برای گردشگران و بازدیدکنندگان از این غار آگاه هستند، اما نبود سرمایه‌گذار برای احداث هتل، رستوران، مرکز خرید و دیگر امکانات رفاهی در اطراف این غار را علت اصلی بروز این

استان سرازیر کند. پروژه انتقال آب شیرین از سرچشمه‌های دز به شهر جرعای از آب این شهر، به‌خوبی متوجه پایین بودن کیفیت آب این شهر می‌شود. شهری که همواره زایران و مسافرانثی به دلیل آب شورش اعتراض داشته و دولت هم نتوانست بعد از وعده‌های بسیار آب شیرین را به این استان سرازیر کند.
پروژه انتقال آب شیرین از سرچشمه‌های دز به شهر قم که چندی پیش با تبلیغات فراوان افتتاح شد، تنها ۱۰روز کام شهروندان قمی را شیرین کرد و به دلیل نیمه تمام بودن این پروژه، مجدداً آب شور به لوله‌های آب آشامیدنی تزریق شد. حکایت از این قرار است که با تکمیل نیمی از پروژه آب آشامیدنی شیرین قم از اوایل اردیبهشت‌ماه، آب شیرین به لوله‌های منازل قم باقی‌یافت و شهروندان قمی توانستند پس از حدود ۳۰سال وعده و وعید، نوشیدن آب نسبتاً سالم و قابل شرب را تجربه کنند. حدود سه هفته بعد از این اقدام، محمود احمدی‌نژاد با بالگرد به حومه قم سفر کرده و این پروژه را با تبلیغات فراوان افتتاح کرد، اما تنها ۱۰روز پس از این اقدام با گرم‌تر شدن هوا در آن زمان به دلیل نیمه تمام بودن این طرح و عدم ظرفیت کافی، مسوولان شرکت آب و فاضلاب قم ناگزیر شدند از آب شور برای تامین کمبود آب این شهر استفاده کنند و شیرینی را در کام شهروندان قمی تلخ کردند. بنا بر اعلام مسوولان دولتی حجم ورودی آب از سرشاخه‌های دز به قم در فاز نخست این طرح حدود دو هزار و ۵۰۰ لیتر در ثانیه است، اما گویا حجم تاکافی آب شیرین افزایش مصرف آب در قم، مسوولان را مجبور به استفاده از منابع آب زیرزمینی کرده و با اختلاط آب چاه‌ها با آب ورودی به قم، آب شیرین و شور با هم به لوله‌های شهر متصل شده و این امر باعث شده آب شیرین هم در خانه مردم کمی شور خارج شود.

تخریب غار سهولان مه‌باد در استان آذربایجان غربی

هزینه داشته است که احداث چهار بند انحرافی، چهار قطعه تونل به طول ۵۶ کیلومتر، ۱۸۶ کیلومتر خط انتقال و هفت کیلومتر کانال از جمله سازم‌های این پروژه است. طول مسیر انتقال آب در این طرح بیش از ۲۷۰ کیلومتر است و ظرفیت انتقال آن در حال حاضر دو

سرزمین

نبود سرمایه‌گذار برای احداث امکانات رفاهی نقطه ضعف گردشگری مه‌باد است

تخریب غار سهولان مه‌باد و بی‌توجهی مسوولان

سمیه جاهدعنائیان/مه‌باد

صورت نگرفته و از تعداد بازدیدکنندگان نیز به‌طور چشمگیری کاسته شده است.

عباس‌نژاد می‌گوید: میزان استقبال برای سرمایه‌گذاری در داخل غار بالا بوده، اما هرگز اجازه سرمایه‌گذاری در داخل این اثر ملی و طبیعی به کسی داده نمی‌شود. اگر چه بنا به گفته مسوولان و برخی از منابع آگاه احتمال سقوط سنگ‌های چندین تنی و به دنبال آن بسته شدن دهانه غار و تهدید جان مسافران و گردشگران وجود دارد، اما هیچ اراده‌ای برای مرمت غار و کنترل این معضل وجود ندارد.

وعده‌های بی‌حاصل برای غار سهولان
حدود دو ماه گذشته در خبرها چنین منتشر شد که «بازدید از غار آبی سهولان به دلیل انجام تعمیرات اساسی و مرمت، تعطیل است.» اما این خبر هم مثل بسیاری از وعده و وعیدهای مسوولان جنبه عملیاتی به خود نگرفته و به ارشوی دیگر خبرهای تبلیغاتی پیوست. مازوجی، مدیر عامل غار سهولان در این ارتباط می‌گوید: «با وجود آنکه از دو ماه گذشته منتظر اقدام کارشناسان و متخصصان میراث فرهنگی آذربایجان غربی برای مرمت و تعمیر غار بودیم، اما هنوز اقدامی در این زمینه نشده

است.» وی یادآور می‌شود: غار آبی سهولان از دو ماه گذشته به حالت نیمه تعطیل درآمده و روزانه نزدیک به هزار نفر گردشگر در این بخش جذب می‌شوند، مدیر عامل غار آبی سهولان می‌افزاید: مجبور هستیم تنها به بازدیدکنندگانی که از شهرهای دور برای بازدید از غار اقدام می‌کنند، مجوز ورود و بازدید صادر کنیم که این بازدیدی ضمن اینکه خطرات خالص خود را داشته، از راه خشکی صورت گرفته و راه آبی، برای ورود مسافران به غار بسته شده است. وی با اشاره به پیگیری‌های بی‌دری در این زمینه و بی‌نتیجه ماندن آنها اعلام می‌کند: این غار به اقدام فوری برای افزایش ضریب ایمنی نیاز داشته و باید به غیر از مه‌ار سنگ‌ها، برای مرمت راه خشکی و آبی آن نیز اقدام شود. با وجود آنکه فصل زمستان، بهترین زمان برای تعمیر و بازسازی غار بوده و باید هر چه سریع‌تر فضای آبی و خشکی آن نیز برای بازدیدکنندگان نوروزی فراهم شود، اما متأسفانه گویا مسوولان منتظر وقوع حادثه‌ای در غار هستند تا با شنیدن حوادث تلخ، کمر همت به این کار معوق خود ببندند. مدیر عامل غار آبی سهولان می‌گوید: به تازگی در این زمینه، ما فرماندار مه‌باد و بخشدار مرکزی این شهرستان مکاتبه و مذاکره شده و همچنان منتظر نتیجه هستیم. اگرچه غار سهولان مه‌باد که از مهم‌ترین غارهای طبیعی ایران بوده و باید هرچه سریع‌تر برای مسافران نوروزی آماده شود، اما گویا قرار است بدون انجام کار مرمت و افزایش ضریب ایمنی در ایام نوروز و تابستان نیز از این غار بهره‌برداری شود، عزم سرمایه‌گذاری بخش خصوصی برای رسیدگی به غار و احداث تجهیزات رفاهی بهانه خوبی برای رفع و رجوع کردن نبوده و کار مرمت غار همت دیگری را می‌طلبد. دومین غار آبی ایران را به عنوان میراث ملی و ارزشمند کشور درباییم.

تخریب غار سهولان مه‌باد در استان آذربایجان غربی

شیرین‌کن خریده‌اند، واقعاً دلم می‌سوزد برای هموطنانی که در نقاط درودست کشور هستند. «علی بنایی» نماینده استان قم نیز در این زمینه می‌گوید: «در بازدیدهایی که از بخش‌های مختلف استان قم داشتم، بسیاری از شهروندان همواره به این موضوع اشاره کرده‌اند، اما کارشناسان مربوطه در حال تلاش برای بالا بردن کیفیت آب استان قم هستند» او می‌افزاید: میزان آب ورودی از طرح آب‌رسانی به شهر قم از دو هزار و ۵۰۰ لیتر در ثانیه به هزار و ۳۰۰ لیتر در ثانیه رسیده است، اما متأسفانه مسوولان استان به دلیل افزایش مصرف آب، برای فراهم کردن آب مورد نیاز مردم، مجبور به تلفیق آب شیرین با آب چاه شدند و این در حالی است که آب چاه، این شهر شور و این موضوع موجب کاهش کیفیت آب شرب مردم می‌شود. این نماینده استان قم معتقد است که به غیر از مشکلات آب استان قم، شهروندان و همچنین زایران این شهر مقدس، در معضلات دیگری همچون مشکلات رفاهی، پذیرایی، کمبود سرویس‌های بهداشتی، مشکلات حمل و نقل و ترافیک دست و پنجه نرم می‌کنند. به اعتقاد بنایی، شهر قم به عنوان یکی از کلاترهای کشور به حساب می‌آید و از این رو انتظار می‌رود مسوولان در اختصاص بودجه و رفع مشکلات آن به صورت کلاتشهر به قم توجه داشته باشند.

همچنین دیگر نماینده استان قم حجت الاسلام آشتیانی با اشاره به کویری بودن استان قم، عنوان می‌کنند: در اوایل اجرای طرح انتقال آب از استان لرستان به استان قم، برخی کارشناسان اقتصادی و سیاسی معتقد بودند که این عملیات بسیار هزینه‌بر است و توجه اقتصادی ندارد، این افراد معتقد بودند هزینه نصب ۲۰ آب شیرین‌کن عظیم در سطح استان قم و فراهم کردن آب شرب مصرفی مردم با استفاده از بطری‌های آب معدنی برای مدت ۵۰ سال، کمتر از مجموع هزینه این طرح آب‌رسانی می‌شود، این در حالی است که اگر این طرح آب‌رسانی انجام نمی‌شد، تا پنج سال آینده، استان قم دیگر آب شوری هم نداشت تا با استفاده از آب شیرین‌کن‌های عظیم، آب مصرفی مردم رات تهیه کند.

دریاچه

سوت قطار جاده ابریشم به گوش نمی‌رسد

جاده کهن در انتظار رونق مجدد
■ ایستنا: ۱۶ سال از افتتاح جاده ابریشم در مرز ایران با آسیای میانه می‌گذرد، این نام قدیمی دایره‌المعارف تجارت دنیا به مسوولیت خود در قبال خراسان رضوی عمل نکرده است. قرار بود با صرف هزینه‌های ارزی و ریالی هنگفت، این مسیر که بازار ۳۰ میلیون نفری اکو را به هم متصل می‌کند به دروازه شکوفایی اقتصادی خراسان رضوی تبدیل شود. قرار بود راه‌آهن سرخس ماموریت جابه‌جایی گروه‌گروه ایرانیگردانی را برعهده بگیرد که از آسیای میابه و دیگر کشورهای مسیر این جاده قدیمی تا چین وارد ایران می‌شوند.

قرار بود سرخس ورودی اشتغال‌زا و درآمدزای منطقه باشد. مشهد مرکز پذیرش اولیه کسانی بود که با دلار وارد این شهر می‌شوند و راه‌آهن مشهد – تهران و جابه‌ار نقطه اتصال آنان به مرکز کشور و آب‌های خلیج‌فارس و شیخ‌نشین‌های آن سوی آب، اما نه صدای سوتی از قطار شنیده می‌شود، نه رفت و آمد و تراکمی وجود دارد و نه تحرکی برای سامان دادن به این سکوت معنادار مشاهده می‌شود. رضاطیبی کارشناس تاریخ درباره جاده ابریشم قدیمی‌ترین راه مواصلاتی جهان می‌گوید: از طریق این جاده در هزاره‌های ماضی تمدن‌های بزرگ با هم پیوند می‌خوردند و صدای جارجی‌های کاروان‌های بزرگ پارچه‌های زربفت، چینی‌های خوش‌نقش و سایر نیازهای مردم از ایران تا آن سوی سیحون و مولانهر و از آنجا تا چین و کناره‌های پامیر طنین می‌انداخت. وی می‌افزاید: جاده ابریشم عمری به اندازه قدمت شکل‌گیری تمدن در میان قبایل بشری دارد. کاروانسرا‌های بزرگ و دیگر آثار باقی‌مانده در این مسیر حاکی از آن است که در دوره‌ای به ازای چند قرن این راه نقطه وصل بسیاری از سرزمین‌های دور به یکدیگر بوده است تا از طریق رونق تجارت و داد و ستد مردمان هر سامان نیاز خود را مرتفع و با دادن سکه یا معامله کالا به کالا، متاع مطلوب خویش را خریداری کنند.

طیبی بیان می‌کند: با تحولات گسترده قرون اخیر و تغییر ساختار ملل و شهرها و نحوه زندگی، این جاده نیز اهمیت خود را به تدریج از دست داد به گونه‌ای که دیگر صدای دلنشین زنگوله شترهای پر از بار مدت‌ها شنیده نمی‌شد، اما در دهه گذشته عزم کشورهای مجاور این جاده به ویژه ایران شرایطی را به وجود آورد تا جاده ابریشم دوباره احیا شود و در تاریخ مجال تنفس یابد. طیه دهه گذشته از سوی ایران میلیون‌ها دلار برای احداث راه‌آهن

مشهد – سرخس، راه‌اندازی منطقه ویژه اقتصادی، ایجاد گمرک و احداث فرودگاه در سرخس هزینه شد. حمید توسلی کارشناس اقتصادی می‌گوید: بر اساس محاسبات انجام‌شده قرار بود حجم مسافرانی که در مسیر این جاده جابه‌جا می‌شوند به دو میلیون نفر در سال برسد.

وی تاکید می‌کند: این مسافران که جهانگردان حاشیه جاده ابریشم بودند بر مبنای این معادله باید سالانه هشت میلیون تن کالا جابه‌جا می‌کردند و زمینه‌ساز رونق تجارت خارجی در ایران، گسترش صنعت هتلداری در مشهد و ایجاد هزاران شغل در حوزه ایرانگردی و جهانگردی شوند. شواهد حاکی است این اتفاق رخ نداده است. سوت قطار مشهد – سرخس کمتر شنیده می‌شود و حضور مسافران خارجی در مرکز استان خراسان رضوی هم چندان محسوس و مشهود نیست. با توجه به حجم سرمایه‌گذاری انجام‌شده از سوی ایران انتظار می‌رود به این بخش به عنوان یک اولویت توجه شود. بدون شک رونق جاده ابریشم به رونق خراسان رضوی و حل گرهمای اقتصادی پهناورترین استان کشور می‌انجامد. با توجه به سرمایه‌گذاری ۱۰هزار میلیارد ریالی در راه‌آهن مشهد – بافق – بندرعباس در پی آن هستند که ایران را به نقطه استراتژیک منطقه تبدیل و امکان اتصال ریلی شرق آسیا با غرب آسیا را از طریق راه‌آهن امکان‌پذیر کنند. با توجه به آنچه در دفترچه برنامه‌ریزی کلان کشور قرار دارد، توجه جدی به جاده ابریشم و سرمایه‌های انباشت در آن اجتناب‌ناپذیراست.

نقش موثر جاده ابریشم در اقتصاد کشور و مسایل حمل و نقلی ایران به شکلی است که تا کنون حامی گام زیادی برای توسعه و احیای دوباره جاده ابریشم برداشته شده است که با نگاهی واقع‌گرایانه می‌توان گفت که نتوانسته است گرهی از مشکلات موجود را بردارد. همچنین احیای دوباره این جاده می‌تواند تاثیرات شگرف دیگری را بر اقتصاد استان‌های شمال شرق کشور بگذارد و بتواند راه‌ها برای ورود توریست‌های تجاری به کشور را بیشتر هموار کند که بر اساس آن بتواند شکوفایی‌های مهم اقتصادی را ایجاد کند.